

บทที่ ๒

ระเบียบวิธีการศึกษาริวิจัยและค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

ด้วยสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นหน่วยงานที่เปิดให้บริการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ เรื่องการวางแผนครอบครัว ในการนี้ได้เปิดบริการให้การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด และปัญหาทางครอบครัวด้านอื่นๆ ในจำนวนผู้มาปรึกษาปัญหาต่างๆ นั้นมีปัญหา เรื่องการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้งรวมอยู่ด้วย

การเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เลือกเก็บตัวอย่างเฉพาะผู้ที่ มาปรึกษาเรื่องการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและตัดสินใจจะทำแท้ง เท่านั้น โดยเก็บตัวอย่าง ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๐-๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๐ รวมเป็นเวลา ๑ ปี ที่สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถาม เป็น เครื่องมือในการสัมภาษณ์ ซึ่งชนิดของแบบสอบถามซึ่งใช้ เป็นแบบสอบถามทั้งชนิดคำถามปิด และคำถามเปิด แบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วยตัวแปร และปัจจัยที่สำคัญ

๑. ลักษณะทั่วไปของสตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา ประกอบด้วย
  - อายุ
  - สถานภาพสมรส
  - การศึกษา
  - อาชีพและรายได้

๒. ลักษณะทั่วไปของสามี หรือเพื่อนชายประกอบด้วย
  - อายุ
  - สถานภาพสมรส
  - การศึกษา
  - อาชีพและรายได้
๓. ภูมิหลังด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัยประกอบด้วย
  - ภูมิลำเนาเดิม ที่อยู่ปัจจุบัน
  - สถานภาพของบิดามารดา
  - อาชีพบิดามารดา
  - จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา
๔. ประวัติการตั้งครรภ์ อายุแรกสมรส ประกอบด้วย
  - จำนวนครั้งที่เคยสมรส
  - อายุแรกสมรส
  - จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน
  - ระยะเวลาการตั้งครรภ์
๕. ประวัติการคุมกำเนิดและการทำแท้ง ประกอบด้วย
  - การเคยใช้วิธีคุมกำเนิดและวิธีที่ใช้
  - การกินยาขับ ชนิดของยาขับ
  - ประสบการณ์การทำแท้ง
  - สถานที่ทำแท้ง
  - ทัศนคติของสามี หรือ เพื่อนชายและบิดามารดาต่อการทำแท้ง ในครั้งนี้
๖. สาเหตุสำคัญในการตัดสินใจการทำแท้งในครั้งนี้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คันทัว ครึ่งนี้ได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นทำการสัมภาษณ์ โดยวิธีเลือกสัมภาษณ์เฉพาะผู้ที่มาปรึกษาเรื่องการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้งเท่านั้น โดยสัมภาษณ์ทุกคนที่มาปรึกษาปัญหาดังกล่าว

สำหรับบุคคลากรที่ทำหน้าที่ในกรณีสัมภาษณ์นั้น ผู้ดำเนินการศึกษาคันทัว ได้อธิบายแบบสอบถามแก่เจ้าหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาปัญหาดังกล่าวจนเป็นที่เข้าใจและได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่เหล่านี้เป็นผู้สัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งผู้ดำเนินการศึกษาคันทัว ก็ทำหน้าที่สัมภาษณ์ด้วย จากการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามถูกต้องสมบูรณ์พอที่จะนำมาทำการวิจัยได้รวมเป็นเวลา ๑ ปี จำนวน ๔๐๖ ชุด

ข้อจำกัดของข้อมูล

เนื่องจากเรื่องที่ศึกษาคันทัวในครั้งนี้ เป็นเรื่องที่ยังไม่เป็นที่เปิดเผยโดยทั่วไป จึงมีข้อจำกัดทางข้อมูลหลายประการ คือ

๑. สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นแหล่งที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ มิได้เป็นหน่วยงานที่รับทำแท้ง หรือเป็นตัวแทนให้บริการทำแท้งแต่ประการใด เพราะฉะนั้นผู้มาปรึกษาปัญหาเรื่องการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้งนั้น จะไปทำแท้งที่แห่งใดหรือไม่นั้น ไม่อาจทราบหรือติดตามได้
๒. จำนวนข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคันทัวครั้งนี้ เนื่องจากเก็บได้จากแหล่งเดียว ซึ่งอาจจะน้อยเกินไปในการหาความสำคัญของตัวแปรต่างๆ ให้สมบูรณ์ได้
๓. เนื่องจากเรื่องที่ศึกษาเป็นเรื่องผิดกฎหมายในประเทศไทย จึงยากที่จะหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้ในการอ้างอิงหรือคันทัว

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาทำบรรณาธิการ (Editing) กำหนดรหัสและลงรหัส (Coding) แล้วนำไปทำการเจาะบัตร และตรวจทานบัตร (Punching and Verifying) เพื่อใช้ในการประมวลข้อมูล และการทำตารางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for Social Science)

ณ ศูนย์ประมวลผลด้วยเครื่องจักร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยการนำเสนอตารางทางสถิติ นั้นจะได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะทางประชากรของสตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และ ตัดสินใจจะทำแท้ง
๒. ลักษณะทางประชากรของสามีหรือเพื่อนชายที่เกี่ยวข้องกับสตรีที่ตัดสินใจ จะทำแท้ง
๓. แสดงให้เห็นถึงปัจจัยอันเป็นสาเหตุที่สตรี ตัดสินใจจะทำแท้ง
๔. แสดงให้เห็นถึงทัศนคติ การปฏิบัติเกี่ยวกับการทำแท้งและการวางแผน ครอบครัวยุของสตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจ จะทำแท้ง

ซึ่งการอภิปรายผลของตัวแปรหรือความสัมพันธ์ต่างๆ เหล่านี้จะได้้นำเอาผลการวิจัยอื่นๆ ที่มีผู้ดำเนินการวิจัยไว้แล้วมาศึกษาเปรียบเทียบในการอภิปรายผลด้วย

ลักษณะข้อมูลทั่วไป

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและตัดสินใจจะทำแท้งในครั้งนี มีลักษณะทั่วไปดังนี้

๑. อายุ สตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและตัดสินใจจะทำแท้งในครั้งนี ส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง ๒๐-๒๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๘ รองลงมาจะมีอายุในวัยต่ำกว่า ๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๕ และอายุ ๓๐-๓๔ ปี ร้อยละ ๑๓ นอกนั้นอายุเกิน ๔๐ ปีขึ้นไป (ดูจากตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตามอายุ

อายุของสตรี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๕ ปี	๑	๐.๒
๑๕ - ๑๙ ปี	๖๑	๑๔.๐
๒๐ - ๒๔ ปี	๑๘๔	๔๖.๖
๒๕ - ๒๙ ปี	๘๘	๒๑.๗
๓๐ - ๓๔ ปี	๓๐	๗.๑
๓๕ - ๓๙ ปี	๒๐	๕.๑
๔๐ - ๔๔ ปี	๑๓	๓.๒
๔๕ ปี ขึ้นไป	๑	๐.๒
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

๒. สถานภาพสมรส ทางด้านสถานภาพสมรสของสตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่
เกิดการตั้งครรภ์ ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้ง บปรากฏว่า เป็นสตรีโสด และ
ที่สมรสแล้ว (รวมหม้ายและหย่าร้าง) มีอัตราส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือสตรีที่สมรสแล้ว
ร้อยละ ๕๓ และเป็นสตรีโสดร้อยละ ๔๗ (ดูจากตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตามสถานภาพ
สมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๑๘๑	๔๗.๐
หม้าย	๔	๑.๒
สมรสอยู่ด้วยกัน	๑๘๔	๔๕.๓
หย่าร้าง	๒๖	๖.๕
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

๓. ระดับการศึกษา สตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้งในครั้งนี้นำกว่ามีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๓๒ รองลงมา มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาร้อยละ ๒๔ ส่วนผู้มีการศึกษาในระดับปริญญา และสูงกว่า มีร้อยละ ๑๑ มีเพียงร้อยละ ๒ เท่านั้นที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (ดูจากตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยละ ของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๘	๒.๐
ประถมศึกษา	๑๓๑	๓๒.๓
มัธยมศึกษา	๙๙	๒๕.๔
อาชีวศึกษา, อนุปริญญา	๑๒๑	๒๙.๘
ปริญญาตรี	๔๒	๑๐.๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๔	๑.๐
ไม่ตอบ	๑	๐.๒
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

๔. อาชีพ สตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้ง ในครั้งนี้มีอาชีพที่อยู่ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๒๘ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ร้อยละ ๒๕ และแม่บ้านหรืออยู่บ้านเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ตามลำดับ สตรีที่ประกอบอาชีพ รับราชการร้อยละ ๑๑ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ ๘ นอกจากนั้น ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท พนักงานอาบอบนวด (ดูจากตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๔ อัตราร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	๓	๐.๗
รับจ้างทั่วไป	๑๑๑	๒๗.๗
พนักงานบริษัท	๒๓	๕.๖
ค้าขาย, ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	๓๒	๗.๙
นักเรียน, นิสิต, นักศึกษา	๑๐๐	๒๕.๖
รับราชการ	๔๔	๑๐.๘
แม่บ้าน อยู่บ้านเฉยๆ	๘๘	๒๑.๖
พนักงานอาบอบนวด	๕	๑.๒
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

๕. รายได้ ด้านรายได้ของสตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และ ตัดสินใจจะทำแท้งในครั้งนี ปรากฏว่าสตรีเหล่านี้ ไม่มีรายได้เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ คือร้อยละ ๔๔ รองลงมา มีรายได้ ๑,๐๐๐-๑,๙๙๙ บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒ มี รายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ร้อยละ ๒๑ มีรายได้ ๒,๐๐๐-๒,๙๙๙ บาท ต่อเดือน ร้อยละ ๙ มีเพียงร้อยละ ๔.๗ เท่านั้น ที่มีรายได้ต่อเดือนเกิน ๓,๐๐๐ บาท (ดูจากตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตามระดับรายได้ เป็นบาทต่อเดือน

รายได้เป็นบาทต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๘๖	๒๑.๒
๑,๐๐๐-๑,๙๙๙ บาท	๙๐	๒๒.๒
๒,๐๐๐-๒,๙๙๙ บาท	๒๑	๕.๒
๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๑๙	๔.๗
ไม่มีรายได้	๑๘๕	๔๕.๓
ไม่แน่นอน	๑๕	๓.๘
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

๖. ภูมิลำเนาและที่อยู่ปัจจุบัน สตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้งในครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๒ และมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๓๘ แต่ที่อยู่ปัจจุบันของสตรีเหล่านี้ อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมากกว่าอยู่ในต่างจังหวัด กล่าวคือ ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๘๗ และอาศัยอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ ๑๓ (ดูจากตารางที่ ๖,๗)

ตารางที่ ๖ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้งจำแนกตาม ภูมิลำเนาเดิม

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
ต่างจังหวัด	๒๕๒	๖๒.๑
กรุงเทพมหานคร	๑๕๓	๓๗.๙
ไม่ตอบ	๑	๐.๒
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๗ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตาม ที่อยู่อาศัย

ที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ต่างจังหวัด	๕๓	๑๓.๑
กรุงเทพมหานคร	๓๕๓	๘๖.๙
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐

๗. สาเหตุที่ตัดสินใจจะทำแท้ง สตรีที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และตัดสินใจจะทำแท้งให้เหตุผลในการจะทำแท้งด้วยสาเหตุฐานะยากจน เป็นอันดับสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๓๓ รองลงมา ยังอยู่ในวัยเรียน ร้อยละ ๒๕ และยังไม่ได้แต่งงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑๔ มีบุตรเพียงพอแล้ว ร้อยละ ๙ นอกนั้น เป็นสาเหตุจากชายที่เกี่ยวข้องมีภรรยา แล้ว ชัดต้องงานอาชีพประจำ ถูกข่มขืน และอื่นๆ (จากตารางที่ ๘)

ตารางที่ ๘ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตัดสินใจจะทำแท้ง จำแนกตามสาเหตุ
ที่ตัดสินใจจะทำแท้ง

สาเหตุที่จะทำแท้ง	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่ได้แต่งงาน	๕๗	๑๔.๐
ชายที่เกี่ยวข้องมีภรรยาแล้ว	๒๑	๕.๒
ฐานะยากจน	๑๓๔	๓๓.๐
มีความสัมพันธ์กับชายอื่น ที่ไม่ใช่คู่สมรส	๑๑	๒.๑
ยังอยู่ในวัยเรียน	๑๐๓	๒๕.๔
มีบุตรเพียงพอแล้ว	๓๗	๙.๑
ชัดต้องงานอาชีพประจำ	๑๕	๓.๗
หย่าร้าง	๘	๒.๐
มีปัญหาเรื่องคนเลี้ยงเด็ก	๑	๐.๒
สุขภาพไม่ดี เป็นเบาหวาน	๒	๐.๕
ถูกข่มขืน	๘	๒.๐
ชายที่เกี่ยวข้องเสียชีวิต	๑	๐.๒
ทำแท้งแล้วออกไม่หมด	๒	๐.๕
มีลูกถี่เกินไป	๑	๐.๒
สามีติดคุก	๑	๐.๒
สุนัขบ้ากัดกลัว เป็นอันตรายต่อเด็ก	๑	๐.๒
ต้องการศึกษาต่อ	๑	๐.๒
แฟนไม่ยอมให้เอาไว้ว	๒	๐.๕
รวม	๔๐๖	๑๐๐.๐